

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра політичних інститутів та процесів

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політологія

Освітня програма: **Комп'ютерна інженерія**

Спеціальність: 123 Комп'ютерна інженерія

Галузі знань: 12 Інформаційні технології

Затверджено на засіданні
кафедри політичних інститутів та процесів
Протокол № 1 від “30” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Політологія
Викладач (-і)	Міщук Мар'яна Богданівна
Контактний телефон викладача	097-087-85-70
Е-mail викладача	maria.nnamishchuk@gmail.com
Формат дисципліни	1. Цикл загальної підготовки. 1.2 Вибіркові дисципліни 1.2.1 Дисципліни за вибором ВНЗ
Обсяг дисципліни	90 год.; кількість кредитів ECTS – 3
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=183&id_cou=4673
Консультації	четвер, 14.00 год. – 15.00 год.

2. Анотація до курсу

Програма курсу спрямована на формування системного мислення, поглиблення знань з «Політології». Сьогодні цілком очевидно, що політика знаходиться в центрі практично всіх суспільно-політичних та навіть соціально-економічних перетворень, впливаючи як безпосередньо, так і опосередковано на інтереси всіх людей на земній кулі. Тому при вивченні політичної науки дуже важливо навчитися аналізувати процеси і явища, виявляти причини, що їх породжують, їх сутність, характерні ознаки та особливості. Політична наука представляє собою міждисциплінарну інтегруючу науку, для вивчення якої потрібні досягнення багатьох гуманітарних наук. Політична наука (політологія) в Україні досліджує політичну систему суспільства, інституціональні форми, функції, типології влади, засоби і цілі політики, політичні процеси (управління та ін.), аналізує теорії внутрішньої та зовнішньої політики, політичної стратегії і тактики, техніку організації влади, прийняття рішень, роботи апаратів управління, виборчих процесів, діяльності політичних партій, політичної еліти та лідерів.

Політологія покликана сприяти подоланню стереотипних уявлень про політику як протистояння, конфлікти і утвердження в суспільстві свідомості її розуміння як засобу агрегування і артикуляції суспільних інтересів індивідів, досягнення консенсусу.

Програма включає відомості, що поглиблюють і доповнюють зміст навчальних предметів з політичної історії, теорії міжнародних відносин, філософії тощо.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є головні ідеї, концепції та теорії провідних теоретиків політичної науки,

феномен політичної влади, закономірності її функціонування і використання в державно організованому суспільстві. Стосовно розуміння предмета політології виділяють два підходи: плюралістичний і моністичний. Прихильники плюралістичного підходу включають до політології різні дисципліни: історію політичних і правових учень, політичну соціологію, політичну філософію, політичну географію. Прихильники моністичного напрямку розглядають політологію як окрему галузь дослідження зі специфічними методами. Так, у французьких та італійських посібниках термін «політологія» застосовується для позначення дисципліни, яка вивчає політичні режими, інститути, елементи громадянського суспільства. В англо-американській традиції відповідна дисципліна називається «порівняльним правлінням».

Політологія в моністичному значенні включає два аспекти: етатистський (державознавчий), який охоплює коло проблем, пов'язаних із функціонуванням державних інститутів; кратологічний, що вивчає владні відносини на всіх рівнях суспільства

Основним завданням вивчення дисципліни є набуття студентами певних умінь і навичок необхідних для формування позиції свідомого громадянина у політичному процесі. Зокрема, через підвищення рівня політичної культури, рівня політичної свідомості, проведення об'єктивного аналізу функціонування політичної системи та її інститутів, а також здійснення оптимального вибору у формуванні напрямків і способів власної політичної активності.

3. Мета та цілі курсу

Мета викладання дисципліни: студент повинен засвоїти весь матеріал з курсу при допомозі поданих викладачем методичних рекомендацій, підготовлених семінарських занять, самостійної роботи, індивідуальної роботи, засвоїти важливі проблеми з політології, зокрема, функціонування держави як складової політичної системи суспільства, аналіз виборчого процесу, особливостей організаційної структури політичних партій, зовнішньої політики та міжнародних відносин в цілому, вміти застосовувати набуті знання у майбутній професійній і громадській діяльності.

Завдання: ознайомити студентів з основами політичної науки.

Після завершення вивчення курсу політології студенти повинні знати:

- основні політологічні напрямки, школи та концепції;
- основні методи політологічних досліджень в їх порівняльній характеристиці із тими методами, що мають оволодіти майбутні спеціалісти з огляду на їхні медичні фахові кваліфікації;
- типологію політичної влади, політичні режими та стилі політичного управління в їх тісному взаємозв'язку із характером сучасних політичних процесів: джерела політичної влади та способи її реалізації;

- основні форми співвідношення суб'єктів і об'єктів політики в різноманітних політичних системах;
- походження та сутність держави, типологію сучасних держав, проблеми державотворення в сучасній Україні;
- основні види політичної активності та діяльності;
- роль та значення політичних партій в демократичному правовому суспільстві, спектр політичних рухів, партій та об'єднань в політичному житті України;
- типи виборчих систем, технологію проведення виборчих кампаній;
- міжнародні політичні організації, характер їхньої діяльності та вплив на політичні процеси в Україні;
- типи політичних культур та шляхи формування в українському суспільстві культури демократичного типу, взаємозв'язок політичної культури українців з їхнім національним характером.

На основі завершення курсу студенти повинні:

-
- №14.** Вміти поєднувати теорію і практику, а також приймати рішення та виробляти стратегію діяльності для вирішення завдань спеціальності з урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних, державних та виробничих інтересів. здатність розуміти і враховувати політико-соціальні аспекти життя, орієнтуватись в розмаїтті політичних поглядів на сутність політичної системи та сучасної держави в тісному взаємозв'язку з практикою державотворення в сучасній Україні; науково осмислювати сутність сучасної політичної боротьби різноманітного спектру партій, рухів та об'єднань та вміти свідомо визначити своє місце в суспільстві; усвідомити місце політики як специфічного явища суспільного життя в контексті інших соціальних явищ та процесів, економіки, релігії, науки, культури, освіти, медицини; зрозуміти сутність політичного лідерства, основні вимоги до лідера та здійснюваної ним влади; особливості переходу до громадянського суспільства та правової, демократичної держави.

4. Результати навчання (компетентності)

Компетенції соціально-особистісні:

- спроможність аналітично, системно і критично мислити, знати наявні масиви і комплекси політологічних джерел;
- ерудованість, креативність і комунікабельність;
- патріотизм і толерантність.

Загальні компетентності:

Z9. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Знання про це, студенти, насамперед отримують при вивченні сутності держави, її форм (політико-адміністративного устрою, політичних режимів, форм правління), особливостей функціонування правової і соціальної держави, аналізу генези громадянського суспільства.

Z10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. При цьому, студенти оволодівають такими категоріями, як “політична свідомість”, “політична культура”, “політична соціалізація особи”.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	14
семінарські заняття / практичні / лабораторні	16
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
4-й семестр	123 Комп'ютерна інженерія	Ікурс	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Політологія: предмет і об'єкт політології як науки. План 1. Політика, її	лекція, 2 год.	1. Конституція (Основний Закон) України. — К., 1996. 2. Закон України про вибори народних депутатів України від 17.11.2011 № 4061-VI. — Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4061-17 . — Назва з екрана.	Підготовка конспекту лекційного заняття,	(індивідуальне завдання-5 балів на	Початок вересня 2020 р.

<p>місце і роль в нашому житті.</p> <p>2. Історія формування поняття політика. Широке і вузьке розуміння політики.</p> <p>3. Політика — як владні взаємовідносини — регулювання, розподілу, впливу і виконання. Специфіка формування політичної сфери</p> <p>4. Підходи до визначення поняття наука. Предмет і об'єкт в науці, предмет і об'єкт в політології і в економіці.</p> <p>5. Історія формування політології як науки. Науки, що займаються вивченням політики.</p>		<p>3. Гольцов А. Г. Геополітика та політична географія : підручник / А. Г. Гольцов. — К. : Центр учбової літератури, 2012. — 416 с.</p> <p>4. Горлач М. І. Політологія : наука про політику / М. І. Горлач, В. Г. Кремень. — К. : Центр учбової літератури, 2009. — 840 с.</p> <p>5. Дробінка І. Г. Політологія : навч. посіб. / І. Г. Дробінка, Т. М. Кришталь, Ю. В. Підгорецький. — К. : Центр учбової літератури, 2007. — 292 с.</p> <p>6. Погорілий Д. Є. Політологія: 100 питань — 100 відповідей : навч. посібник для студентів вищ. навч. закладів / Погорілий Д. Є. — К. : ІНКОС, 2008. — 232 с.</p> <p>7. Політологія : підручник / за ред. О. В. Бабкіної, В. П. Горбатенка ; видання 3-є, перероблене, доповнене. — К. : Академія, 2010. — 568 с.</p> <p>8. Політологія : навч. посібник / за ред. М. П. Гетьманчук. — К. : Знання, 2011. — 415 с.</p> <p>9. Політологічний енциклопедичний словник / Упор. В. П. Горбатенко ; за ред. Ю. С. Шемшученка, В. Д. Бабкіна, В. П. Горбатенка. — 2-ге вид., доп. і перероб. — К. : Генеза, 2004. — 736 с.</p> <p>10. Політична енциклопедія / ред. кол. Ю. Левенець і Ю. Шаповал. — К. : Парламентське вид-во, 2011. — 808 с.</p> <p>11. Прикладна політологія : навч. посіб. / За ред. В. П. Горбатенка. — К. : ВЦ «Академія», 2008. — 472 с.</p> <p>12. Рудич Ф. М. Політологія : підручник / Рудич Ф. М. — К. : Либідь, 2009. — 480 с.</p> <p>13. Рутар С. Політологія : навч. посіб. для студентів денної та заочної форм навчання / Рутар С., Прокіп А., Кендус О. — Львів : ЛКА, 2010. — 152 с.</p> <p>14. Шляхтун П. П. Політологія: теорія та історія</p>	<p>Опрацювати працю М. Вебера «Політика як покликання і професія»</p>	<p>семінарському занятті)</p>	
--	--	--	---	-------------------------------	--

		політичної науки / П. П. Шляхтун. — К. : Центр уч. ліг-ри, 2010. — 500 с.			
Тема 2-3. світової думки. Генеza політичної думки. План 1. Політична думка Стародавнього Сходу та Античної Греції(Будда, Шан Ян, Конфуцій, легісти,Демокріт, Сократ, Платон, Аристотель) 2.Політична думка Середньовіччя(А.Августин, Ф.Аквінський, М.Падуанський) 3. Політичні ідеї епохи Відродження. 4.Політична думка Нового часу(Т.Гоббс, Д.Локк,Ш-Л Монтеск'є,Ж-Ж Руссо, Г.В.Ф.Гегель,Й.Фіхте)	Семінарське заняття,4 год.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Alexander Hamilton - Political Scientist, Government Official, Journalist // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.biography.com/people/alexander-hamilton-9326481 2. Августин Блаженный. О граде Божием / Августин Блаженный. - Мн. : Харвест; М. : АСТ, 2000. - 1296 с. 3. Аристотель. Политика / Аристотель // Сочинения : В 4 т. Т. 4. — М. : Мысль, 1983. — С. 376-644. 4. Гоббс Т. Левиафан, або Матерія, форма і влада держави церковного і цивільного / Т. Гоббс // Избранные произведения. В 2 т. — М. : Мысль, 1964. — Т. 2. — 731 с. 5. Горлач М. І. Політологія : наука про політику / М. І. Горлач, ВГ. Кремень. — К. : Центр учбової літератури, 2009. — 840 с. 6. Макиавелли Н. Рассуждения о первой декаде Тита Ливия /Н.Макиавелли // Избранные сочинения. — М. : Художественная литература, 1982. — С. 359-452. 7. Монтескье Ш. Л. О духе законов / Монтескье Ш. Л. — М. : Мысль, 1999. — 672 с. 8. Погорілий Д. Є. Політологія: 100 питань — 100 відповідей : навч. посібник для студентів вищ. навч. закладів / Погорілий Д. Є. — К. : ІНКОС, 2008. — 232 с. 9. Політологія : підручник / за ред. О. В. Бабкіної, В. П. Горбатенка ; видання 3-є, перероблене, доповнене. — К. : Академія, 2010. — 568 с. 10. Політологія : навч. посібник / за ред. М. П. Гетьманчук. — К. : Знання, 2011. — 415 с. 11. Політологічний енциклопедичний словник / Упор. В. П. Горбатенко ; за ред. Ю. С. Шемшученка, В. Д. 	Підготовк а конспект у семінарсь кого заняття та візуалізов аної презентац ії, Підготовк а індивідуа льного завдання 5 год	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі), реферат(вибір теми за бажанням кількома студентами – 20 балів за індивідуальне завдання).	Вересень 2020 р.

		<p>Бабкіна, В. П. Горбатенка. — 2-ге вид., доп. і перероб. — К. : Генеза, 2004. — 736 с.</p> <p>12. Політична енциклопедія / ред. кол. Ю. Левенець і Ю. Шаповал. — К. : Парламентське вид-во, 2011. — 808 с.</p> <p>13. Рудич Ф. М. Політологія : підручник / Рудич Ф. М. — К. : Либідь, 2009. — 480 с.</p> <p>14. Руссо Ж. Ж. Об общественном договоре : трактаты / Руссо Ж. Ж. ; Пер. с фр. - М. : КАНОН-пресс, 1998. — 416 с.</p> <p>15. Рутар С. Політологія : навч. посіб. для студентів денної та заочної форм навчання / Рутар С., Прокіп А., Кендус О. — Львів : ЛКА, 2010. — 152 с.</p> <p>16. Хабермас Ю. Политические работы / Юрген Хабермас ; [сост. А. В. Денежкина ; пер. с нем. Б. М. Скуратова]. — М. : Практис, 2005. — 361 с.</p> <p>17. Цицерон О государстве / Цицерон // Диалоги. — М. : Научно- издательский центр «Ладомир»; Наука, 1994. — С. 8-88.</p> <p>18. Шляхтун П. П. Політологія: теорія та історія політичної науки / П. П. Шляхтун. — К. : Центр уч. літ-ри, 2010. — 500 с.</p> <p>19. Юнг К. Г. Душа и миф. Шесть архетипов / К. Г. Юнг ; пер. А. А. Спектор. — Мн. : Харвест, 2004. — 400 с.</p> <p>20. Юнг К. Г. Об архетипах коллективного бессознательного / К. Г. Юнг. ; пер. А. М. Руткевича // Архетип и символ. — М. : Ренессанс, 1991. — С. 99-113.</p>			
<p>Тема 4. Базові характеристики української політичної думки.</p> <p>План</p> <p>1. Особливості зародження</p>	лекція, 2 год.	<p>1. Апанович О. Українсько-російський договір 1654 р.: Міфи і реальність. — К., 1994.</p> <p>2. Баган О. Націоналізм і націоналістичний рух. Історія та ідеї – Дрогобич, 1994.</p> <p>3. Багатопартійна Українська держава на початку ХХ ст. Програмні документи перших українських політичних</p>	Підготовка конспекту лекційного заняття,	(індивідуальне заняття-5	Кінець вересня 2020 р.

<p>політичної думки на українських землях.</p> <p>2. Політична система Київської Русі та Галицько-Волинського князівства</p> <p>3. Політичні ідеї 14-18 ст.</p> <p>4. М. Драгомано-основоположник української політичної науки.</p> <p>5. Основні ідейно-політичні напрямки:</p> <p>А) Демократичне народництво;</p> <p>Б) Національно-державницький напрям;</p> <p>В) Націоналізм;</p> <p>Г) Український консерватизм.</p>		<p>партій. – К., 1992.</p> <p>4. Бандера С. Мій життєпис // Державність. – 1992. – №1.</p> <p>5. Бандера С. Перспективи української революції. – Мюнхен, 1978.</p> <p>6. Борщак І. Мазепа, Орлик, Войнаровський. — Львів, 1991.</p> <p>7. Брайчевський М. Походження Русі. - К., 1968.</p> <p>8. Брайчевський М. Ю. Утвердження християнства на Русі. — К., 1988.</p> <p>9. Брегеда А.Ю. Політологія: Навч.-метод. посібн. для самостійного вивчення дисципліни. - К., 1999.</p> <p>10. Великий українець: матеріали з життя та діяльності М. Грушевського. – К., 1992.</p> <p>11. Верстюк В. Українська Центральна Рада. – К., 1997.</p> <p>12. Верстюк В., Остапенко Т. Діячі Української Центральної Ради. – К., 1998.</p> <p>13. Вивід прав України. Збірник документів і матеріалів. — Львів, 1991.</p> <p>14. Винар Л. Найвидатніший історик України Михайло Грушевський. — Б.м., 1986.-120с.</p> <p>15. Винниченко В. Відродження нації. В 3-х тт. — К., 1990. — Т.І.</p> <p>16. Винниченко В. Відродження нації. В 3-х тт. — К., 1990. — Т.ІІ.</p> <p>17. Винниченко В. Відродження нації. В 3-х тт. — К., 1990. — Т.ІІІ.</p> <p>18. Винниченко В. Заповіт борцям за визволення. — К., 1991.</p> <p>19. Гелей С.Д. Консервативна течія в політичній думці України ХІХ ст. - Львів. – 1996.</p> <p>20. Гелей С.Д. Українська консервативна політологічна думка першої половини ХХ ст. - Львів. – 1998.</p> <p>21. Гелей С.Д., Рутар СМ. Основи політології: Навч. посібн.</p>	<p>Опрацьовані праці М. Драгоманова:</p> <p>“Передне слово до “Громади””, “Шевченко, українофіли і соціалізм””, “Чудацькі думки про українську національну справу”.</p>	<p>балів на семінарському занятті)</p>	
---	--	--	---	--	--

		<p>- К., 1999.</p> <p>22. Грицак Я. Іван Франко в еволюції української політичної думки // Сучасність. — 1994. — № 9.</p> <p>23. Грушевський М. Звичайна схема «руської» історії й справа раціонального укладу історії східного слов'янства // Вивід прав України. — Львів, 1992.</p> <p>24. Грушевський М. Історія України-Руси. В 11 тт., 12 кн. — К., 1991–1999.</p> <p>25. Даниленко В., Касьянов Г., Кульчицький С. Сталінізм на Україні (20 – 30-ті рр.). — К.; Едмонтон, 1991.</p> <p>26. Декларація про державний суверенітет України. — К., 1990.</p> <p>27. Дзюба І. Інтернаціоналізм чи русифікація? — К., 1998.</p> <p>28. Донцов Д. Дух нашої давнини. — Дрогобич., 1991.</p> <p>29. Донцов Д. За яку революцію. Львів, 1990.</p> <p>30. Донцов Д. Історія розвитку української державної ідеї. — К., 1993.</p> <p>31. Донцов Д. Націоналізм. Дрогобич, 1992.</p> <p>32. Драгоманов М.П. Австро-руські спомини (1867-1877) // Літературно-публіцистичні праці: У 2 т. — К., 1970. — Т.1.</p> <p>33. Драгоманов М.П. Листи на Наддніпрянську Україну // Літературно-публіцистичні праці: У 2 т. — К., 1970. — Т.1.</p> <p>34. Драгоманов М.П. Передне слово до “Громади” // Вибрані твори. Збірка політичних творів з примітками. — Прага-Нью-Йорк, 1937.</p> <p>35. Драгоманов М.П. Пропаший час. Українці під московським царством (1654-1876). // Драгоманов М.П. Вибране. — К., 1991.</p> <p>36. Драгоманов М.П. Чудацькі думки про українську національну справу // Драгоманов М.П. Вибране. — К., 1991.</p> <p>37. Іванов В.М. Історія держави і права України: Навч. посіб. — К. : МАУП, 2002 – Ч.1.</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>38. Іванов В.М. Історія держави і права України: Навч. посіб. – К. : МАУП, 2003 – Ч.2.</p> <p>39. Кармазіна М.С. Ідея державності в українській політичній думці (кінець ХІХ-початок ХХ століття). — К., 1998.</p> <p>40. Касьянов Г. Незгодні: українська інтелігенція в русі Опору 1960-1980 років. – К., 1995.</p> <p>41. Кирило-Мефодіївське товариство. У 3-х т. – К., 1990.</p> <p>42. Копиленко О.Л. “Українська ідея” М. Грушевського: історія і сучасність. - К., 1991.</p> <p>43. Костомаров М.І. “Закон Божий” (Книга буття українського народу). - К., 1991.</p> <p>44. Круглашов А.М. Держава, нація, людина. Михайло Драгоманов про національний розвиток України // Вісник АН України. – 1992. - № 2.</p> <p>45. Кугутяк М. Галичина: сторінки історії. Нарис суспільно-політичного руху (ХІХ ст. – 1939). – Івано-Франківськ, 1993.</p> <p>46. Кухта Б.Л. З історії української політичної думки. – К., 1994.</p> <p>47. Кучабський В. Україна і Польща. - Львів, 1993.</p> <p>48. Лащенко Р. Лекція по історії українського права. – К. Україна. – 1998.</p> <p>49. Левенець Ю. Теоретико-методологічні засади української суспільно-політичної думки: проблеми становлення та розвитку (друга половина ХІХ — початок ХХ століття). — К., 2001.</p> <p>50. Левицький К. Історія політичної думки галицьких українців: 1848-1918: В 2 ч. -Львів, 1926-1927.</p> <p>51. Липа Ю. Призначення України. – Львів, 1992.</p> <p>52. Липинський В. Релігія і церква в історії України. – К., 1995.</p> <p>53. Липинський В. Замітки до історії українського</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>державного будівництва в XVII столітті // Укр. Іст. журн. – 1992. - №2.</p> <p>54. Липинський В. Історико-політична спадщина та сучасна Україна. – Київ; Філадельфія. - 1994.</p> <p>55. Липинський В. Листи до братів-хліборобів: Про ідею і організацію українського монархізму // Філософська і соціологічна думка. -1991. -№10.</p> <p>56. Липинський В. Народи поневолені і народи бездержавні // Сучасність. -1992. - №6.</p> <p>57. Лисяк-Рудницький І. Історичні есе. – Т.1,2. – К., 1991.</p> <p>58. Мала енциклопедія етнодержавознавства. – К., 1996.</p> <p>59. Малик Я., Вол Б., Чуприна В. Історія української державності – Львів, 1995.</p> <p>60. Мицик Ю. Іван Виговський // Володарі гетьманської булави. — К., 1994.</p> <p>61. Мицик Ю. Політичні концепції Богдана Хмельницького: деякі аспекти реалізації // Доба Богдана Хмельницького (до 400 річчя від дня народження великого гетьмана). Збірник наукових праць.-К., 1995.</p> <p>62. Міхновський М. Самостійна Україна // Вивід прав України. – Львів, 1991.</p> <p>63. Основи політології: Підручник/ За ред. Ф.М.Кирилюка. - К., 1995.</p> <p>64. Павко А.І. Політичні партії, організації в Україні: кінець XIX – початок XX століття; зародження, еволюція, діяльність, історична доля. – К., 1996.</p> <p>65. Піча В.М., Хома Н.М. Політологія: Конспект лекцій. Навч. посібн. для студентів вищих закладів освіти України. — К., 1999.</p> <p>66. Політологічний енциклопедичний словник: Навч. посібн. для студентів вищих навч. закладів.-К., 1997.</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>67. Політологія / За ред. О.Бабкіної, В.Горбатенка. - К., 1998.</p> <p>68. Політологія: Матеріали до семінарських занять / Упорядник П.П.Марчук. - Тернопіль, 1998.</p> <p>69. Політологія: Підручн. / І.С.Дзюбо, К.М.Левківський, В.П.Андрушенко та ін.-К., 1998.</p> <p>70. Політологія. Кінець XIX - перша полов. XX ст.: Хрестоматія / За ред. О.І.Семківа.-Львів, 1996.</p> <p>71. Потульницький В. Історія української політології. Концепції державності в українській зарубіжній історико-політичній науці. – К., 1992.</p> <p>72. Потульницький В. Нариси з української політології. - К., 1994.</p> <p>73. Потульницький В. А. Політична доктрина В. Липинського // Укр. іст. журн. — 1992.-№ 9.</p> <p>74. Самостійна Україна: Збірник програм українських політичних партій початку XX ст. – Тернопіль, 1991.</p> <p>75. Смолій В.А., Степанков В.І. Богдан Хмельницький. Соціально-політичний портрет. – К., 1995.</p> <p>76. Смолій В.А., Степанков В.І. Українська державницька ідея. – К., 1997.</p> <p>77. Солдатенко В.Ф. Українська революція. Концепція та історіографія. – К., 1997.</p> <p>78. Стрельський Г.В. Українські дипломати доби національно-державного відродження (1917-1920): Бібліографічний довідник. – К. 2000.</p> <p>79. Томашівський С. Під колесами історії: нариси і статті. – Берлін: “Українське слово”, 1922.</p> <p>80. Томашівський С. Т. Про ідеї, героїв і політику. - Львів, 1929.</p> <p>81. Українська соціально-політична думка в XX ст.: документи і матеріали / порядн. Т.Гунчак, Р.Соляник. - К., 1993.</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>82. Франко І. <i>Ukraina irredenta</i> // Вивід прав України. Нью-Йорк, 1964.</p> <p>83. Франко І. <i>Галицьке українофільство</i> // Франко І. Збір. тв.: У 50 т. — Т.46.-К., 1985.—Кн. 1.—</p> <p>84. Франко І. <i>Поза межами можливого</i> // Франко І. Збір. тв.: У 50 т. — К., 1986.- Т.45.</p> <p>85. Франко І. <i>Програма галицьких соціалістів</i> // Збір. тв.: У 50 т. — К., 1986. — Т.45.</p> <p>86. Франко І. <i>Свобода і автономія</i> // Франко І. Збір. тв.: У 50 т. — К., 1986.-Т. 45.</p> <p>87. Франко І. <i>Соціалізм і соціал-демократія</i> // Іван Франко: про соціалізм і марксизм. — Нью-Йорк, 1964.</p> <p>88. Франко І. <i>Що таке поступ?</i> // Франко І. Збір. тв.: У 50 т. — К., 1986.—Т. 45.</p> <p>89. Хвильовий М. <i>Україна чи Малоросія?:</i> Памфлети. - К.: Смолоскип, 1993.</p> <p>90. Чорновіл В. <i>Правосуддя чи рецедиви терору?</i> // Київ. — 1992. — № 6–8.</p>			
<p>Тема 5. Влада. Політична влада. План</p> <p>1. Природа влади. Підходи до визначення поняття влади.</p> <p>2. Політична влада, механізми її реалізації.</p> <p>3. Типи легітимності за М. Вебером і Д. Істоном.</p>	<p>семінарське заняття, 2 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kyle Chris R., Peacey Jason <i>Parliament at Work: Parliamentary Committees, Political Power, and Public Access in Early Modern England</i>, Martlesham:Boydell Press, 2002 - 190 p. 2. The Third US President - Thomas Jefferson // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.sheppardssoftware.com/History/presidents/Presidents_3_Jefferson.htm 3. The two-House system // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.parliament.uk/about/how/role/system/ 4. Вебер М. <i>Покликання до політики</i> / М. Вебер. Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика. - К.: Основи, 1998. - С. 11-46. 	<p>Підготовка конспекту у семінарського заняття та візуалізованої презентації;</p> <p>Підготовка</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі), реферат(вибір теми за бажанням студентами – 20 балів за індивідуальне завдання).</p>	<p>Початок жовтня 2020 р.</p>

<p>4. Підходи до визначення поняття влада, їх специфіка.</p> <p>5. Суб'єкт — об'єкт у владних взаємовідносинах, критерії диференціації владних взаємовідносин від інших типів суспільних відносин.</p> <p>6. Види влади, поняття політична влада її специфіка і механізми реалізації.</p>		<ol style="list-style-type: none"> 2. Гелей С.Д., Рутар С.М. Політологія: навч. посіб. - 7-ме вид., перероб. і доп. - К.: Знання, 2008. - С. 73-83. 3. Кравченко Ю., Чечель В. Легітимність політичної влади й можливість її досягнення // Політологічні читання. - 1993. - №2. 4. Мартинюк Р.С. Реалізація принципу поділу влади в сучасній Україні: політико- правовий аналіз. - Острог: Видавництво Національного ун-ту "Острозька академія", 2007. - 352с. 5. Михельс Р. Демократическая аристократия и аристократическая демократия//Социс. - 2000. - №1. 6. Політологія / А. Колодій та ін. - 2-е вид., перероб. і доп. - К.: Ельга-Н, Ніка-Центр, 2000. - С. 49-62. 7. Політологія : навч. посібник / за ред. М. П. Гетьманчук. — К. : Знання, 2011. — 415 с. 8. Політологічний енциклопедичний словник / Упор. В. П. Горбатенко ; за ред. Ю. С. Шемшученка, В. Д. Бабкіна, В. П. Горбатенка. — 2-ге вид., доп. і перероб. — К. : Генеза, 2004. — 736 с. 9. Політична енциклопедія / ред. кол. Ю. Левенець і Ю. Шаповал. — К. : Парламентське вид-во, 2011. — 808 с. 10. Прикладна політологія : навч. посіб. / За ред. В. П. Горбатенка. — К. : ВЦ «Академія», 2008. — 472 с. 11. Рудич Ф.М. Політологія /Підручник для студентів вищих навчальних закладів. - К.: Либідь, 2005. - С. 95-97, 143-154. 12. Шляхтун П.П. Політологія (теорія та історія політичної науки): Підручник. - К.: Либідь, 2002. - С. 171-197. 	<p>індивідуального завдання</p> <p>5 год.</p>		
<p>Тема 6. Політична система суспільства.</p> <p>План.</p> <p>1. Поняття</p>	<p>лекція, 2 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гелей С.Д., Рутар С.М. Політико-правові системи світу: Навч. посібник. - К.: Знання, 2006. - С. 129-184. 2. Древаль Ю.Д. Парламентаризм у політичній системі України (політико-правовий аналіз): Монографія. - Х.: 	<p>Підготовка конспекту</p>	<p>(індивідуальне)</p>	<p>Жовтень 2020 р.</p>

<p>система, суть системного підходу. Політична система, моделі політичних систем.</p> <p>2.Теорії політичних систем Д. Істон, Г. Алмонд, Т. Мадрон.</p> <p>3.Особливості політичної системи, її структура. Компоненти політичної системи.</p> <p>4.Зміст основних функцій політичної системи. Розвиток політичних систем і їх взаємодія з іншими підсистемами суспільства.</p> <p>5.Політична система України на сучасному етапі.</p>		<p>Видавництво Національного ун-ту внутрішніх справ, 2003. - 280 с.</p> <p>3. Кириченко В. Президент у структурі влади // Віче. - 2003. - №7.</p> <p>4. Кувалдин В.Б. Президентская и парламентская республики как формы демократического транзита // Полис. - 1998. - №5. - С.134-138.</p> <p>5. Левківський К.М., Піча В.М., Хома Н.М. Політологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів освіти. 5-те вид. Стереотипне. - Львів: „Новий Світ - 2000", 2007. - С.165-186.</p> <p>6. Політична система сучасної України: особливості становлення, тенденції розвитку. - К.: Парламентське вид-во, 2002. - 326 с.</p> <p>7. Політологічний словник: Навч. Посібник. Для студ. вищ. навч. закл. / За ред. М.Ф.Головатого та О.В.Анголюка. - К.: МАУП, 2005. - С.185-186, 563-566, 617-622, 731-732, 739-742.</p> <p>8. Політологія: історія та методологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. Ф.М.Кирилюка. - К.: Здоров'я, 2000. - С.290-309.</p> <p>9. Політологія / А.Колодій, В.Харченко, Л.Климанська, Я.Космина. - К.: Київ: Ельга- Н, Ніка-Центр, 2000. - С.367-393.</p> <p>10. Рудич Ф.М. Політологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. - К.: Либідь, 2005. - С.95-97, 228-231.</p> <p>11. Рябов С.П. Політологічна теорія держави. - К.: Тандем, 1996. - 239 с.</p> <p>12. Сарторі Дж. Порівняльна конституційна інженерія / Пер.з 2-го англ. видання. - К.: Артк, 2001. - 224 с.</p> <p>13. Шаповал В.М. Державний лад країн світу: Довідник. - К.: Український центр правничих студій, 1999. - 318 с.</p>	<p>лекційного заняття, Опрацювання моделі політичної системи Д. Істона</p> <p>5 год.</p>	<p>завдання-5 балів на семінарському занятті)</p>	
---	--	---	--	---	--

		<p>14. Шляхтун П.П. Політологія (теорія та історія політичної науки): Підручник для студентів вищих навчальних закладів. - К.: Либідь, 2002. - С.247-289.</p> <p>15. Штанько В.І., Чорна Н.В., Авксентьєва Т.Г., Тіхонова Л.А. Політологія: Навчальний посібник. Вид. 2-ге, перероб. та доп. - К.: Видавництво „Фірма ІНКОС”, Центр учбової літератури, 2007. - С.91-100.</p>			
<p>Тема 7. Держава - основний інститут політичної системи. План.</p> <p>1. Місце, значення і роль політичного інституту в сучасних політичних системах.</p> <p>2. Підходи до розуміння місця і ролі держави, її походження в історії політичних вчень.</p> <p>3. Поняття держава, характеристики державної організації, функції держави, її відмінність від інших інституційних утворень.</p> <p>4. Форми державного врядування: республіка (президентська,</p>	лекція, 2 год.	<p>1. Бойко О.Д., Горбатенко В.П., Денисюк С.Г., Зеленько Г.І. та ін. Прикладна політологія: навч. посіб. / В.П. Горбатенко (ред.). - К.: Академія, 2008. - С. 31-64.</p> <p>2. Бокало Н., Трохимчук С. Проблеми і перспективи демократизації в країнах Центрально-Східної Європи (на прикладі країн Вишеградської групи). - Л.: Львівський національний ун-т ім. Івана Франка, 2000. - 68 с.</p> <p>3. Громадянське суспільство в сучасній Україні: специфіка становлення, тенденції розвитку / За заг. ред. Ф.М. Рудича. - К.: Парламентське вид-во, 2006. - 412 с.</p> <p>4. Держава і громадянське суспільство в Україні: проблеми взаємодії: Монографія / Кресіна І.О., Скрипнюк О.В., Коваленко А.А., Перегуда Є.В. - К.: Логос, 2007. - 316 с.</p> <p>5. Політична система та інститути громадянського суспільства в сучасній Україні: Навч. посібник / Ф.М. Рудич, Р.В. Балабан, Ю.С. Ганжуров та ін. - К.: Либідь, 2008. - 440 с.</p> <p>6. Політологія: підручник / за ред. О. В. Бабкіної, В. П. Горбатенка; видання 3-є, перероблене, доповнене. — К.: Академія, 2010. — 568 с.</p> <p>7. Політологія: навч. посібник / за ред. М. П. Гетьманчук. — К.: Знання, 2011. — 415 с.</p> <p>8. Політологічний енциклопедичний словник / Упор.</p>	Підготовка конспекту лекційного заняття, Опрацювати типи політичних режимів.	(індивідуальне завдання-5 балів на семінарському занятті)	Жовтень 2020 р.

<p>парламентська, змішана), монархія (конституційна, абсолютистська)</p> <p>5. Види державно-територіального устрою: унітарні, імперії, федерації, конфедерації.</p> <p>6. Поняття політичний режим, його типологізація.</p> <p>7. Питання трансформації тоталітарних і авторитарних режимів у демократичні.</p>		<p>В. П. Горбатенко ; за ред. Ю. С. Шемшученка, В. Д. Бабкіна, В. П. Горбатенка. — 2-ге вид., доп. і перероб. — К. : Генеза, 2004. — 736 с.</p> <p>9. Політична енциклопедія / ред. кол. Ю. Левенець і Ю. Шаповал. — К. : Парламентське вид-во, 2011. — 808 с.</p> <p>10. Прикладна політологія : навч. посіб. / За ред. В. П. Горбатенка. — К. : ВЦ «Академія», 2008. — 472 с.</p> <p>11. Рудич Ф. М. Політологія : підручник / Рудич Ф. М. — К. : Либідь, 2009. — 480 с.</p> <p>12. Рутар С. Політологія : навч. посіб. для студентів денної та заочної форм навчання / Рутар С., Прокіп А., Кендус О. — Львів : ЛКА, 2010. — 152 с.</p> <p>13. Шляхтун П. П. Політологія: теорія та історія політичної науки / П. П. Шляхтун. — К. : Центр уч. літ-ри, 2010. — 500 с.</p> <p>14. Щедрова Г. Громадянське суспільство: прагнення та реалії//Наук. зап. Сер. „Політологія і етнологія”. - К.: ІПІЕНД, 2004. - С.237-247.</p>			
<p>Тема 8. Політичні партії, громадсько-політичні рухи.</p> <p>План</p> <p>1. Історія виникнення політичних партій, генетична модель походження політичних партій за М. Дюверже.</p> <p>2. Політична партія у сучасному розумінні, її</p>	<p>семінарське заняття, 2 год.</p>	<p>1. Білоус А. О. Політико-правові системи: світ і Україна: навч. посіб. / А. О. Білоус. - К.: АМУПП, 2000. - 200 с.</p> <p>2. Дюверже М. Политические партии: [пер. с фр.] / М. Дюверже. - М.: Академ. проект, 2000. - 558 с.</p> <p>3. Кормич Л. І. Громадські об'єднання та політичні партії сучасної України / Л. І. Кормич, Д. С. Шелест. - К.: АВРІО, 2004. - 262 с.</p> <p>4. Політичні партії в Україні: інформ.-довід. вид. / редкол.: М. М. Рябець та ін. - К.: Центр. виборча комісія, 2001. - С. 11, 15.</p> <p>5. Політологія : підручник / за ред. О. В. Бабкіної, В. П. Горбатенка ; видання 3-є, перероблене, доповнене. — К. : Академія, 2010. — 568 с.</p>	<p>Підготовка конспекту у семінарського заняття та візуалізація презентації;</p> <p>Підготовка</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі), реферат (вибір теми за бажанням кількома студентами – 20 балів за індивідуальне завдання).</p>	<p>Кінець жовтня 2020 р.</p>

<p>місце і роль у політичній системі.</p> <p>3.Політичні рухи, стадії розвитку політичних рухів за Є. Вятром.</p> <p>4.Типи рухів. Умови трансформації політичних рухів у політичні партії.</p> <p>5.Партійні системи, їх типологізація.</p> <p>6.Альтернативні і не альтернативні партійні системи.</p>		<p>6. Політологія : навч. посібник / за ред. М. П. Гетьманчук. — К. : Знання, 2011. — 415 с.</p> <p>7. Політологічний енциклопедичний словник / Упор. В. П. Горбатенко ; за ред. Ю. С. Шемшученка, В. Д. Бабкіна, В. П. Горбатенка. — 2-ге вид., доп. і перероб. — К. : Генеза, 2004. — 736 с.</p> <p>8. Політична енциклопедія / ред. кол. Ю. Левенець і Ю. Шаповал. — К. : Парламентське вид-во, 2011. — 808 с.</p> <p>9. Поліщук І. О. Політичні партії як суб'єкти виборчого процесу / І. О. Поліщук // Політ. менедж. - 2005. - № 6. - С. 42-49.</p> <p>10. Поліщук І. О. Інститут політичних партій: історія і сучасність / І. О. Поліщук // Персонал. - 2010. - № 1. - С.10-15.</p> <p>11.Прикладна політологія : навч. посіб. / За ред. В. П. Горбатенка. — К. : ВЦ «Академія», 2008. — 472 с.</p> <p>12.Шведа Ю. Р. Теорія політичних партій і партійних систем: навч. посіб. / Ю. Р. Шведа. - Л.: Тріада плюс, 2004. - 528 с.</p> <p>13. Sartori G. Parties and Party Systems. A Framework for Analysis / G. Sartori. - New York: Cambridge University Press, 1976. - 257 p.</p>	а індивідуального завдання		
<p>Тема 9. Вибори та виборчі системи.</p> <p>План</p> <p>1. Вибори. Виборчі технології, типи виборів.</p> <p>2.Виборчі</p>	<p>семінарське заняття, 2 год.</p>	<p>1. Бебик В. М. Менеджмент виборчої кампанії: ресурси, технології, маркетинг: навч.-метод. посіб. / В. Бебик. - К.: МАУП. - 2001. - 216 с.</p> <p>2. Конституція (Основний Закон) України. — К., 1996.</p> <p>3 Закон України про вибори народних депутатів України від 17.11.2011 № 4061-VI. — Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4061-17. — Назва з екрана.</p>	Підготовка конспект у семінарського заняття та візуалізов	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі), реферат(вибір теми за бажанням)	Кінець жовтня 2020 р.

<p>системи.</p> <p>3.Типи виборчих систем, їх вплив на формування партійної системи.</p> <p>4.Мажоритарна і плюральна виборчі системи.</p> <p>5.Риси та різновиди пропорційних виборчих систем.</p>		<p>4.Кочубей Л. О. Виборчі технології: політичний аналіз (на прикладі виборів до парламенту сучасної України): моногр. / Л. О. Кочубей. - К.: Юрид. думка, 2006. - 280 с.</p> <p>5. Кошелюк М. Е. Технологии политических выборов / М. Е. Кошелюк. - 2-е изд., перераб. и доп. - СПб.: Питер, 2004. - 239 с.</p> <p>6.Політичні партії в Україні: інформ.-довід. вид. / редкол.: М. М. Рябець та ін. - К.: Центр. виборча комісія, 2001. - С. 11, 15.</p> <p>7. Політичні партії в Україні: інформ.-довід. вид. / редкол.: М. М. Рябець та ін. - К.: Центр. виборча комісія, 2001. - С. 11, 15.</p> <p>8.Політологія : підручник / за ред. О. В. Бабкіної, В. П. Горбатенка ; видання 3-є, перероблене, доповнене. — К. : Академія, 2010. — 568 с.</p> <p>9.Політологія : навч. посібник / за ред. М. П. Гетьманчук. — К. : Знання, 2011. — 415 с.</p> <p>10.Політологічний енциклопедичний словник / Упор. В. П. Горбатенко ; за ред. Ю. С. Шемшученка, В. Д. Бабкіна, В. П. Горбатенка. — 2-ге вид., доп. і перероб. — К. : Генеза, 2004. — 736 с.</p> <p>11.Політична енциклопедія / ред. кол. Ю. Левенець і Ю. Шаповал. — К. : Парламентське вид-во, 2011. — 808 с.</p> <p>12.Поліщук І. О. Маніпуляційні технології у президентській виборчій кампанії 2009-2010 в Україні / І. О. Поліщук // Гілея: зб. наук. пр. - 2010. - Вип. 31. - С. 410-417.</p> <p>13.Поліщук І. О. Політичні партії як суб'єкти виборчого процесу / І. О. Поліщук // Політ. менедж. - 2005. - № 6. - С. 42-49.</p> <p>14.Поліщук І. О. Поняття "виборчі технології": основні концептуальні підходи / І. О. Поліщук, О. М. Моторнюк // Вісн. Нац. юрид. акад. ім. Ярослава Мудрого. - Сер.: філос., філос. права, політол., соціол. - 2010. - № 7. - С. 189-200.</p>	<p>аної презентації;</p> <p>Підготовка індивідуального завдання</p>	<p>кількома студентами – 20 балів за індивідуальне завдання).</p>	
---	--	---	---	---	--

		<p>15.Поліщук І. О. Інститут політичних партій: історія і сучасність / І. О. Поліщук // Персонал. - 2010. - № 1. - С.10-15.</p> <p>16.Поліщук І. О. Еволюція культури політичних виборів в Україні: моногр. / І. О. Поліщук. - Х.: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2008. - 352 с.</p>			
<p>Тема 10. Політична еліта та лідерство План</p> <p>1. Питання еліти в історії політичної думки: античність, середньовіччя, новий час.</p> <p>2.Теорії еліт в період 19-20 ст. : В. Паретто, Г. Моска, Г. Лассуел, Л. Боден, Х. Ортега-і-Гассет.</p> <p>3.Підходи до визначення поняття еліти в сучасній науці. Політична еліта: в широку і вузькому значенні.</p> <p>4.Механізми формування еліт, політичних еліт. Місце</p>	лекція, 2 год.	<p>1.Влада та суспільство під впливом закону "циркуляції еліт": XXIII Харк. політолог. читання: матер. міжнар. наук.-теор. конф. - Х.: НЮАУ, НДІ ДБМС, 2010. - 157 с.</p> <p>2.Герасіна Л. М. Ренесанс парадигми елітизму в соціологічних дослідженнях к. XX ст. / Л. М. Герасіна // Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства: зб. наук. пр. - Х.: Видав. центр ХНУ ім. В. Каразіна, 2000. - С.75-79.</p> <p>3.Герасіна Л. М. Проблеми дисперсії публічної політичної влади за умов конкуренції еліт / Л. М. Герасіна, О. В. Фролова: матеріали міжнар. наук.-теор. конф. "Влада та суспільство під впливом закону «циркуляції еліт»": XXIII Харк. політолог. читання. - Х.: НЮАУ, НДІ ДБМС, 2010. - С. 14-16.</p> <p>4.Гладуняк І. В. Феномен політичного лідерства у процесі функціонування механізму політичного управління /</p> <p>1. В. Гладуняк // Держава і право: юрид. і політ. науки. - К.: Ін-т держави і права НАН України, 2007. - Вип. 37. - С. 636-643.</p> <p>5.Заворігня Г. Питання політичного лідерства в європейській безпековій та оборонній політиці / Г. Заворігня // Вибори та демократія. - 2006. - № 1. - С. 94-100.</p> <p>6.Зоткин А. О. Становление региональных властных элит в Украине: автореф. дис.... канд. соц. наук: 22.00.03 / А. О.</p>	<p>Підготовка конспекту лекційного заняття, Проаналізувати теорії політичних еліт Г. Моски та В. Парето.</p> <p>10 год.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p> <p>10 б. (усім студентам ставиться оцінка за виконання індивідуальної роботи).</p>	Початок листопада 2020 р.

<p>і роль опозиції і в системі влади. 5. Функції політичної еліти. 6. Специфіка формування політичної еліти в тоталітарному, авторитарному і демократичному режимах. 7. Питання формування політичної еліти в Україні.</p>		<p>Зоткин. - К.: Ін-т соціології НАН України, 2005. - 20 с. 7. Макаренко Л. П. Психологічні засади політичного лідерства / Л. П. Макаренко // Політол. вісн. : зб. наук. пр. - К.: ІНТАС, 2009. - Вип. 42. - С. 125-136. 8. Морарь М. В. Сучасна українська політична думка про лідерство (політологічний аспект) / М. В. Морарь // Удосконалення навч.-вихов. процесу в вищ. навч. закл. / відп. за вип. О. В. Бойко. - Мелітополь, 2009. - Вип. 13. - С. 215-218. 9. Політологія : підручник / за ред. О. В. Бабкіної, В. П. Горбатенка ; видання 3-є, перероблене, доповнене. — К. : Академія, 2010. — 568 с. 10. Політологія : навч. посібник / за ред. М. П. Гетьманчук. — К. : Знання, 2011. — 415 с. 11. Політологічний енциклопедичний словник / Упор. В. П. Горбатенко ; за ред. Ю. С. Шемшученка, В. Д. Бабкіна, В. П. Горбатенка. — 2-ге вид., доп. і перероб. — К. : Генеза, 2004. — 736 с. 12. Політична енциклопедія / ред. кол. Ю. Левенець і Ю. Шаповал. — К. : Парламентське вид-во, 2011. — 808 с. 13. Траверсе О. О. Інституційні зміни та лідерство в українській політиці початку демократичних змін / О. О. Траверсе // Віче. - 2007. - № 18 (спецвипуск). - С. 25-27. 14. Траверсе О. О. Політичне лідерство: поняття, дискурс, практика / О. О. Траверсе // Віче. - 2006. - № 17-18. - С. 73-76. 15. Україна: лідерство, еліта, власть: [матеріали дискусії] // Політ. мысль. - 1994. - № 3. - С. 17-44.</p>			
<p>Тема 11. Політична свідомість і політична культура. Політичний</p>	<p>семінарське заняття, 2 год</p>	<p>1. Алмонд Г., Верба С. Гражданская культура и стабильность демократии // Политические исследования. — 1992. - № 4.</p>	<p>Підготовк а конспект</p>	<p>5 б. (вибірково, під час</p>	<p>Початок листопада 2020 р.</p>

<p>конфлікт План</p> <p>1. Місце та роль політичної свідомості у владних відносинах.</p> <p>2. Структура політичної свідомості: її рівні і види.</p> <p>3. Поняття структура політичної культури.</p> <p>4. Типологія політичних культур.</p> <p>5. Проблеми формування української політичної культури.</p> <p>6. Визначення конфлікту та його психологічний зміст.</p> <p>7. Функції конфліктів. Позитивна та негативна сторона конфліктів.</p> <p>8. Класифікації конфліктів.</p> <p>9. Основні фази та етапи виникнення і</p>		<p>3. Бебик В. Наша політична культура // Політологічні читання. – 1992. - № 3.</p> <p>4. Буцевийський В. Проблеми політичної культури в Україні в процесі державотворення // Нова політика. – 1999. - № 1.</p> <p>5. Головаха Є. Особливості політичної свідомості // Політологічні читання. – 1992. - № 1.</p> <p>7. Лісовий В. Поняття політичної культури і сучасний стан політичної культури в Україні // Розбудова держави. – 1993. - № 3.</p> <p>8. Макаренко Е., Коваль О. Специфіка поняття “політична культура суспільства” // Нова політика. – 1997. - № 6.</p> <p>9. Пахомов Ю. Політична культура посттоталітарної доби // Політологічні читання. – 1992. - № 2.</p> <p>10. Політологія : підручник / за ред. О. В. Бабкіної, В. П. Горбатенка ; видання 3-є, перероблене, доповнене. — К. : Академія, 2010. — 568 с.</p> <p>11. Політологія : навч. посібник / за ред. М. П. Гетьманчук. — К. : Знання, 2011. — 415 с.</p> <p>12. Політологічний енциклопедичний словник / Упор. В. П. Горбатенко ; за ред. Ю. С. Шемшученка, В. Д. Бабкіна, В. П. Горбатенка. — 2-ге вид., доп. і перероб. — К. : Генеза, 2004. — 736 с.</p> <p>13. Політична енциклопедія / ред. кол. Ю. Левенець і Ю. Шаповал. — К. : Парламентське вид-во, 2011. — 808 с.</p> <p>14. Рудакевич О. Феномен політичної культури // Віче. – 1997. - № 10.</p>	<p>у семінарського заняття та візуалізованої презентації,;</p> <p>Підготовка індивідуального завдання</p> <p>15 год</p>	<p>опитування на семінарі), реферат(вибір теми за бажанням кількома студентами – 20 балів за індивідуальне завдання).</p>	
---	--	--	---	---	--

розвитку конфліктів					
<p>Тема 12. Політичні ідеології. План 1. Сутність поняття ідеологія. 2. Лібералізм. Неолібералізм 3. Консерватизм. Неоконсерватизм. 4. Націоналізм. 5. Соціалізм. Комунізм. Націонал-соціалізм 6. Новітні західні соціально-політичні ідеї: а) концепції інформаційного суспільства; б) фемінізм. 7. Сучасні соціально-політичні доктрини католицизму, православ'я та ісламу.</p>	лекція, 2 год	<p>1. Шацкий Е. Протолиберализм: автономия личности и гражданское общество // Полис. – 1997. - №5 – 6. 2. Вовк В. Соціально-культурні чинники формування масових умонастроювань в Україні // Політична думка. – 1998. - №12. 3. Капустін Б.Р., Клямкін І.М. Либеральные ценности в сознании россиян // Полис. – 1994. - №1. 4. Метельова Т. Лібералізм чи націонал-демократизм? // Побудова держави. – 1995. - №12. 5. Медведчук В. Социал-демократическая модель общественного развития и предпосылки её становления в Украине // Полис. – 1999. - №6. 6. Нестеров Р.В., Сибирко В.Г. Восприятия политических лидеров и отношение к демократии: некоторые особенности сознания россиян // Полис. – 1999. - №6. 7. Томенко М. Штрихи до історії ліберальної ідеї в Україні // Політична думка. – 1997. - №7. 8. Сирота Н. М. Современные политические идеологии. – Спб., 1995.</p>	Підготовка конспекту лекційного заняття. Проаналізувати ідеологію клерикалізму		Листопад 2020 р.
<p>Тема 13. Політичний процес. План 1. Сутність політичного процесу. 2. Стадії політичного процесу. 3. Типологія політичного процесу.</p>	лекція, 2 год	<p>1. Бебик В.М. Базові засади політології: історія, теорія, методологія, практика. - К., 2001. - С. 153-158. 2. Гальчинський А. Кінець тоталітарного соціалізму. Що далі? - К., 1996. 3. Горбатенко В. Стратегія модернізації суспільства. Україна і світ на зламі тисячоліть. - К., 1999. 4. Кресіна І.О. Українська національна свідомість і сучасні політичні процеси (етнополітологічний аналіз). - К., 1998. 5. Основи політології: Навч. посібник / Кер. авт. кол. Ф.М. Кирилюк. - К., 1995. - С. 137-152, 228-231.</p>	Підготовка конспекту лекційного заняття та візуалізованої презентації,	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	Кінець листопада 2020 р.

<p>4. Політична діяльність і політична поведінка. 5. Основні види політичних процесів</p>		<p>6. Політична система сучасної України: особливості становлення, тенденції розвитку / Редкол. Ф.М. Рудич (голова) та ін. - К, 1998. - Розд. 3. 7. Політичний процес // Політологічна енциклопедія : навч. посібник : у 9 т. / А. О. Карасевич, Л. С. Шачковська. — Умань : ФОП Жовтий О. О., 2016. — Т. 5 : О, П. — С. 434-438. — 710 с. 8. Політичні структури та процеси в сучасній Україні / За ред. Ф.М. Рудича. - К., 1995. 9. Політологія: наука про політику. За заг. ред. Кремень В.І., Горлача М.І. - Київ-Харків, 2001. - С. 189-215, 217-232. 10. Політологія: Посібник для студентів вузів / За ред. О.В. Бабкіної, В.П. Горбатенка. - К., 1998. - С. 105-116. 11. Салмін А.М. Політичний процес і демократія // Полис. - 1993. - № 3. 12. Шаповал Ю.І. У ці трагічні роки: Сталінізм на Україні. - К., 1990. 13. Швидак О.М. Політологія. Практикум: Навч. посібник. - К., 2001. - С. 119-126, 142-148. 14. Шляхтун П.П. Політологія (теорія та історія політичної науки): Підручник. - К.: Либідь, 2002. - С. 171-197. 15. Шморгун О. Чим авторитарна влада відрізняється від диктаторської // Поліг., читання. - 1994. - № 1.</p>	5 год.;		
<p>Тема 14. Політика та релігія. План 1. Релігійна та політична свідомість: специфіка і механізм взаємовпливу.</p>	<p>семінарське заняття, 2 год</p>	<p>1. Воннер К. Релігія як політика / К. Воннер // Народна творчість та етнологія. - 2014. - № 6. - С. 70-72. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NTE_2014_6_11 2. Булига І. І. Релігія і політика: практика взаємодії у сучасній Україні / І. І. Булига // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. - 2012. - Вип. 66. - С. 3-6. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VZhDU_2012_66_3</p>	<p>Підготовка конспект у семінарського заняття та візуалізов</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі), реферат (вибір теми за бажанням)</p>	<p>початок грудня 2020 р.</p>

<p>2.Політичність релігійних інтересів. 3.Релігія та держава. 4.Релігійні інститути і політична система. 5.Релігія та демократія. 6.Релігійні держави в сучасному світі. 7.Ідейно-політичні доктрини світових релігій. 8.Соціальна доктрина християнства. 9. Соціальний ідеал ісламу</p>		<p>3. Буга Є. Державна політика України у сфері релігійно-церковного життя сучасного українського суспільства / Є. Буга // Релігія та соціум. - 2013. - № 3-4. - С. 349-353. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/reIsoc_2013_3-4_52 4. Єленський В. Є. Релігія у процесах формування політичних на-цій: історико-культурні моделі / В. Є. Єленський, В. Д. Бондаренко // Історико-політичні студії. - 2014. - № 2. - С. 75-90. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipc_2014_2_12 5. Ломака І. І. Релігія як інститут модернізації суспільства: аналіз політичних теорій / І. І. Ломака // Прикарпатський вісник НТШ. Думка. - 2013. - № 3. - С. 99-109. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pvntsh_2013_3_11 6. Шугаєва Л. Релігія і політика в умовах сучасних українських реалій: спроба релігієзнавчого аналізу / Л. Шугаєва // Релігія та соціум. - 2014. - № 1-2. - С. 104-109. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/reIsoc_2014_1-2_16 7. Стеблина П. Суспільні чинники взаємодії релігії і політики: сутність та форми прояву / П. Стеблина // Релігія та соціум. - 2010. - № 2. - С. 68-74. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/reIsoc_2010_2_15 8. Арістова А. Сучасні трансформації політичного ісламу / А. Арістова // Релігія та соціум. - 2011. - № 2. - С. 90-95. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/reIsoc_2011_2_15 9. Пірен М. Виховання духовності та консолідація української політичної нації на шляху демократичних змін / М. Пірен // Релігія та соціум. - 2011. - № 2. - С. 82-89. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/reIsoc_2011_2_14 10. Конотоп Л. Г. Релігія і актуалізація духовної сутності людини / Л. Г. Конотоп // Вісник Національного авіаційного університету. Сер. : Філософія. Культурологія. - 2014. - № 1. - С. 11-14. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnau_f_2014_1_5</p>	<p>аної презентації; Підготовка індивідуального завдання 5 год</p>	<p>кількома студентами – 20 балів за індивідуальне завдання).</p>	
--	--	--	--	---	--

<p>Тема 15. Зовнішня політика держави і міжнародні відносини</p> <p>План</p> <p>1. Взаємодія факторів сили та інтересу у міжнародній політиці.</p> <p>2. Силовий потенціал держав. Параметри сили (впливу) на міжнародній арені.</p> <p>3. Баланс інтересів і міжнародні конфлікти. Проблема врегулювання міжнародних конфліктів.</p> <p>4. Поняття зовнішня політика, міжнародні відносини.</p> <p>5. Національна держава і національний інтерес у міжнародних стосунках.</p> <p>6. Види зовнішньополітичної діяльності та її принципи.</p> <p>7. Міжнародні урядові</p>	<p>Тема на самостійне опрацювання</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Антонович М. Міжнародне право : навч. посіб. / М. Антонович. – К. : Юрінком Інтер, 2011. – 384 с 2. Бебик В. М. Сучасна глобалістика: провідні концепції і модерна практика : навч. посіб. / В. М. Бебик, С. О. Шергін, Л. О. Дегтерьова. – К., 2006. – 208 с. 3. Вовк Р. В. Моделювання міжнародних відносин : навч. посіб. / Р. В. Вовк. – К. : Знання, 2012. – 246 с. 4. Зовнішня політика України в умовах глобалізації. Анотована історична хроніка міжнародних відносин (1991–2003) / відп. ред. С. В. Віднянський. – К. : Генеза, 2004. – 616 с. 5. Мальський М. З. Теорія міжнародних відносин : підручник / М. З. Мальський, М. М. Мацяк. – 3-тє вид., переробл. і допов. – К. : Знання, 2007. – 461 с. 6. Міжнародні відносини та зовнішня політика, 1980–2000 роки. – К. : Либідь, 2001. – 621 с. 7. Чекаленко Л. Зовнішня політика України : підручник / Л. Чекаленко. – К. : Кондор, 2011. – 290 с. 8. Алексеєнко І. В. Міжнародні організації в системі міжнародних відносин / І. В. Алексеєнко // <i>Держава і право. Юридичні і політичні науки.</i> – К., 2005. – Вип. 30. – С. 577–587. 9. Коппель О. А. Новий міжнародний порядок: структурні характеристики та особливості формування / О. А. Коппель, З. Кісільова // <i>Актуальні проблеми міжнародних відносин.</i> – К., 2009. – Вип. 87, ч. 2. – С. 11–17. 	<p>Підготовка індивідуального завдання</p> <p>10 год</p>	<p>30 б. (вибірково, під час тестування)</p> <p>10</p>	<p>Середина грудня 2020 р.</p>
---	---------------------------------------	--	--	--	--------------------------------

організації та їх функції					
---------------------------	--	--	--	--	--

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу

Нормативний курс “Політологія” завершується заліком. Впродовж семестру передбачено 4 форми контролю за навчанням студентів: 1) поточний контроль; 2) контрольна робота; 3) написання реферативної роботи; 4) тест. Завершується курс заліком.

Максимальна кількість балів, яку можуть одержати студенти під час виконання різних видів робіт становить:

Поточний контроль	Тест	Контрольна робота	Реферативна робота	
30 балів	10 балів	40 балів	20 балів	100 балів

Поточний контроль знань

Лекції передбачають системний і послідовний виклад навчального матеріалу. Самостійна робота студента на лекції повинна полягати в тому, що, стежачи за логікою їх викладу, він вчиться усвідомлювати основні положення науки, яку вивчає, самостійно виділяти і засвоювати головне.

Значне місце в самостійній роботі студента повинні займати підготовка і активна участь в проведенні семінарських занять. Пропонуються наступні форми роботи на семінарських заняттях: виступ, опонування, рецензія, участь у дискусії. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за роботу на семінарських заняттях становить 30 балів. Оцінювання знань студентів на семінарських заняттях проводиться за 5-ти бальною шкалою. Робота кожного студента на семінарських заняттях може бути оцінена від 1 до 5 балів. 5 (4) бали студент

отримає, якщо демонструє глибоке розуміння матеріалу, вільно і правильно використав понятійно-категоріальний апарат у межах поставлених питань, послідовно, зв'язано і логічно викладає матеріал, аргументовано доводить свої думки, вилучає до підготовки як основну, так і додаткову літературу (монографії, періодичні видання, першоджерела, тощо). Вміє творчо підходити до вирішення питання. 3 бали студент отримує, якщо він: загалом орієнтується у межах поставлених питань, але відповіді не повні і не досить конкретні; відчуває труднощі у використанні і поясненні змісту наукових питань та категорій у межах поставлених питань; допускає незначні помилки та неточності, але зв'язно і логічно викладає, залучає основну і додаткову літературу. 2 бали студент отримує, коли демонструє недостатнє володіння основним матеріалом, допускає помилки при визначенні політичних процесів, не вміє їх аналізувати послідовно, глибоко, з допомогою необхідної літератури. 1 бал студент отримує, коли: погано орієнтується в матеріалі, допускає неточності, поверхневі знання при відповіді на поставлені питання; плутається у термінах та поняттях; відсутні власні судження, висновки. Пропущене з поважних причин заняття студент може “відпрацювати” у формі написання і захисту реферату на визначену викладачем тему.

Контрольна робота

Впродовж роботи над вивченням курсу передбачено проведення 1 контрольної роботи, з яку студент може одержати максимально 20 балів (4 питання – по 10 балів кожне). Написання контрольної роботи є обов'язковим для виставлення підсумкової оцінки при заліку.

Індивідуальна робота студентів

Вивчення курсу здійснюється, крім лекційних та семінарських занять, у таких формах самостійної роботи студентів:

- самостійна робота з політологічною літературою, конспектування першоджерел;
- підготовка реферативних повідомлень згідно тем, які включені до вивчення курсом та їх захист;
- розв'язування тестів;
- складання словника, порівняльних таблиць та схем;

**Індивідуальна робота студентів оцінюється в наступних діапазонах:
Критерії оцінювання реферату (максимально 20 балів)**

Критерії	Кількість балів
<ul style="list-style-type: none"> ● робота є оригінальним самостійним дослідженням, у якому відбито творчий пошук студента, його вміння нестандартно мислити, працювати з науковими джерелами, висуваючи при цьому власні гіпотези з досліджуваних проблем; 	17-20 балів
<ul style="list-style-type: none"> ● наукове дослідження студента виконане на достатньо високому рівні, але має незначні недоліки в технічному оформленні, укладанні списку літератури, стилістиці тексту; 	14-16 балів
<ul style="list-style-type: none"> ● тема розкрита неповно 	9-13 балів
<ul style="list-style-type: none"> ● робота не відповідає переважній більшості вимог до наукових досліджень, але має структуру, у списку літератури зазначено більше трьох джерел; 	3-8 балів
<ul style="list-style-type: none"> ● розкритий лише окремий аспект 	1-2 бали
<ul style="list-style-type: none"> ● реферат не захищений 	0 балів

Самостійна робота студента має на меті закріпити і поглибити набуті студентом знання і вміння у процесі вивчення дисципліни.

Відповідно до нормативних документів та Положення (п.4.6.) залік виставляється автоматично, якщо у студента денної форми навчання за результатами додавання підсумкового балу за семінарські (практичні) заняття (максимально 30 балів), балу за контрольну роботу

	<p>(максимально 40 балів) і балу за індивідуальну роботу (максимально 20 балів), балу за тест (максимально 10 балів), було набрано мінімум 50 балів. Відповідно ті з студентів, хто не набрав мінімуму балів зобов'язані здати залік, який оцінюється максимально у 100 балів (п. 5.2.6. Положення). Залікові білети розробляються та затверджуються у встановленому порядку і включають завдання з встановленими максимальними за них балами (у сумі 100 балів). Підсумковий контроль – залік (грудень 2020 р.):</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p style="text-align: center;">Індивідуальні завдання</p> <p>Крім теоретичних знань студент повинен вміти застосовувати отримані знання у наукових дослідженнях фундаментального та прикладного характеру з використанням сучасних інформаційних технологій.</p> <p>Загальні вимоги:</p> <ul style="list-style-type: none"> • чіткість та логічна послідовність викладення матеріалу; • переконливість аргументації; • стислість і точність формулювань, які виключають можливість неоднозначного тлумачення; • конкретність викладення результатів дослідження; • обґрунтованість рекомендацій та пропозицій. <p>У рефераті повинні бути відображеними:</p> <ul style="list-style-type: none"> • актуальність тематики та відповідність до сучасного стану науки, техніки і питань виробництва; • обґрунтування вибраного напрямлення досліджень, методів розв'язку задачі та їх порівняльні оцінки; • аналіз та узагальнення існуючих результатів; • розробка загальної методики проведення досліджень; • характер і зміст виконаних теоретичних досліджень та розрахунків, методи досліджень; • обґрунтування необхідності проведення експериментальних досліджень, принцип дії розроблених програм, характеристики цих програм, оцінка похибок розрахунків, отримані експериментальні дані; • оцінка повноти розв'язку поставленої задачі; • оцінка достовірності отриманих результатів, їх порівняння з аналогічними результатами; • наукова та практична цінність виконаної роботи. <p>Реферат — це науково-технічний документ, який містить вичерпну систематизовану інформацію за вибраною темою (приблизно на 25-60 сторінках формату А4), передбачає виклад матеріалу на основі спеціально підібраної літератури та самостійно проведеного дослідження.</p> <p>Реферат необхідно оформлювати відповідно до Державного стандарту України. Необхідно неухильно дотримуватися порядку подання окремих видів текстового матеріалу, таблиць, формул та ілюстрацій.</p>

Структура реферату

- титульний аркуш;
- зміст;
- перелік умовних позначень, символів, одиниць скорочень і термінів (за необхідності);
- вступ;
- суть реферату (основна частина);
- висновки;
- список використаних джерел (перелік посилань);
- додатки (за необхідності).

Вимоги до змісту структурних частин

Титульний аркуш

Титульний аркуш є першою сторінкою реферату, який містить:

- найменування організації, де виконана робота;
- назву роботи;
- прізвище, ім'я, по батькові автора та його статус;
- науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові передбачуваного наукового керівника;
- місто та рік.

Зміст реферату

Зміст подають безпосередньо після титульного аркуша, починаючи з нової сторінки. До змісту включають структурні елементи у такому порядку: перелік умовних позначень, символів, одиниць скорочень і термінів (за необхідності); вступ; послідовно перелічені найменування всіх розділів, підрозділів і пунктів (якщо вони мають заголовки) суті роботи; висновки; рекомендації (за необхідності); список використаних джерел; назви додатків і номери сторінок, які містять початок відповідного матеріалу.

Перелік умовних позначень, символів, одиниць скорочень і термінів

Перелік умовних позначень, символів, одиниць скорочень і термінів складають за умови повторення таких елементів більше трьох разів у тексті та вміщують безпосередньо після змісту, починаючи з нової сторінки. Інакше — їх розшифровку наводять у тексті при першому згадуванні. Якщо у роботі вжита специфічна термінологія, чи використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення і таке інше, то їх перелік може бути поданий у вигляді окремого списку, який розміщують перед вступом.

Перелік треба друкувати двома колонками, в яких зліва за абеткою наводять скорочення, справа — їх детальну розшифровку.

Вступ

Вступ розташовують після переліку умовних позначень, символів, одиниць скорочень і термінів (якщо він є), починаючи з нової сторінки. У вступі розкривають сутність і стан наукової задачі та її значущість, підстави та вихідні дані для розробки теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження. Далі подають загальну характеристику роботи у

рекомендованій нижче послідовності.

Обґрунтовують актуальність та доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки чи виробництва, особливо на користь України шляхом аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями наукової задачі.

Коротко викладають зв'язок вибраного напрямку досліджень з планами організації, де виконана робота, а також з галузевими та (або) державними планами, програмами.

Формулюють мету роботи і задачі, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети.

Об'єкт дослідження — це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і вибране для вивчення.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження.

Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої у роботі мети. Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом.

Також подають коротку анотацію нових наукових положень (рішень), запропонованих автором, випускником, особисто. Необхідно показати відмінність одержаних результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни (вперше одержано, удосконалено, дістало подальший розвиток).

У роботі, що має теоретичне значення, треба подати відомості про наукове використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання, а у роботі, що має прикладне значення, — відомості про практичне застосування отриманих результатів або рекомендації щодо їх використання.

Відзначаючи практичну цінність одержаних результатів, необхідно подати інформацію щодо ступеня готовності до використання або масштабів використання.

Необхідно дати короткі відомості щодо впровадження результатів досліджень із зазначенням назв організацій, в яких здійснена реалізація, форм реалізації та реквізитів відповідних документів.

Вступ розкриває сутність і стан наукової проблеми та її значимість, підстави і вихідні дані для розробки теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження.

У вступі треба коротко відобразити оцінку сучасного стану досліджуваної проблеми, обґрунтування вибраної теми та необхідності проведення досліджень, відмічаючи:

- практично розв'язані задачі;
- прогалини знань, що існують у даній галузі;
- провідних вчених і фахівців даної галузі; актуальність та новизну теми;
- взаємозв'язок з іншими роботами.

Необхідно також дати коротку характеристику розділів реферату.

Основна частина

Суть роботи вміщують після вступу, починаючи з нової сторінки. Суть роботи — це викладання відомостей про предмет дослідження, необхідних і достатніх для розкриття сутності даної роботи (опис теорії, методів, характеристик створеного об'єкта, принципів дії об'єкта, основних принципових рішень, що дають уявлення про його устрій і т. ін.) та її результатів. Викладаючи суть роботи, особливу увагу приділяють новизні у ній, а також питанням сумісності,

взаємозамінності, надійності, безпеки, екології. Суть роботи викладають, поділяючи матеріал на розділи. Кожний розділ починають із нової сторінки.

У розділах основної частини подають:

- огляд літератури за темою і вибір напрямків досліджень;
- виклад загальної методики і основних методів досліджень;
- експериментальну частину і методику досліджень;
- відомості про проведені теоретичні і (або) експериментальні дослідження;
- аналіз і узагальнення результатів досліджень.

В огляді літератури окреслюють основні етапи розвитку наукової думки за своєю проблемою. Стисло, критично висвітлюючи роботи попередників, автор повинен назвати ті питання, що залишились невирішеними і, отже, визначити своє місце у розв'язанні проблеми. Бажано закінчити цей розділ коротким резюме стосовно необхідності проведення досліджень у даній галузі.

У другому розділі, як правило, обґрунтовують вибір напрямку досліджень, наводять методи вирішення задач і їх порівняльні оцінки, розробляють загальну методику проведення досліджень. У теоретичних роботах розкривають методи розрахунків, гіпотези, що розглядають, в експериментальних — принципи дії та характеристики розробленого програмно-модельного комплексу, оцінки похибок вимірювань.

Далі, у наступних розділах, з вичерпною повнотою викладаються результати власних досліджень автора з висвітленням того нового, що він вносить у розробку проблеми. Автор повинен давати оцінку повноти вирішення поставлених задач, оцінку достовірності одержаних результатів (характеристик, параметрів), їх порівняння з аналогічними результатами вітчизняних і зарубіжних праць, обґрунтування потреби додаткових досліджень, негативні результати, які обумовлюють необхідність припинення подальших досліджень.

Розділи можна поділяти на підрозділи і пункти. Пункти, якщо це необхідно, поділяють на підпункти. Кожен пункт і підпункт повинен містити закінчену інформацію. Повні докази або подробиці дослідження можна розмістити у додатках.

Висновки

Висновки розташовують безпосередньо після викладення суті роботи, починаючи з нової сторінки. У висновках наводять оцінку одержаних результатів дослідження (наукову, практичну, соціальну цінність). Ця частина містить висновки автора стосовно суті проблеми, питань, що розглядались у роботі, можливих галузей використання здобутих результатів роботи.

У висновках необхідно наголосити на якісних та кількісних показниках отриманих результатів, викласти рекомендації щодо їх використання.

Текст висновків можна поділяти на пункти.

Рекомендації

Рекомендації вміщують, якщо це потрібно, після висновків, починаючи з нової сторінки. У рекомендаціях визначають подальші роботи, які вважають необхідними, приділяючи основну увагу пропозиціям щодо ефективного використання результатів дослідження. Текст рекомендацій можна поділяти на пункти.

Список використаних джерел

Список використаної літератури, який починають з нової сторінки, завершує основну частину. Перелік джерел, на які є посилання в основній частині роботи, наводять після рекомендацій, якщо вони є. Список використаних джерел — елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел. Бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованим твором або виписують із каталогів і бібліографічних покажчиків повністю без пропусків будь-яких елементів, скорочення назв і т. ін. Порядкові номери описів у переліку є посиланнями у тексті (номерні посилання). Список використаної літератури складають із джерел у тому порядку, за яким вони вперше згадуються у тексті (найбільш зручний для користування). Відомості про джерела, включені до списку, необхідно давати відповідно до вимог державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць.

Додаток необхідно починати з нової сторінки. У додатках вміщують матеріал, який:

- є необхідним для повноти роботи, але включення його до основної частини роботи може змінити логічне та впорядковане уявлення про роботу;
- не може бути послідовно розміщений в основній частині роботи через великий обсяг або способи відтворення;
- може бути вилучений для широкого кола читачів, але є необхідним для фахівців.

У додаток, за необхідності, можна включити допоміжний матеріал, наприклад:

- проміжні математичні доведення, формули, рівняння та розрахунки;
- таблиці додаткових цифрових даних;
- протоколи і акти випробувань, впровадження;
- опис нових програм, які використовувались при проведенні експериментів та розрахунків;
- інструкції, методики, опис алгоритмів і програм реалізації на комп'ютерах створених методів;
- текст розроблених програм;
- ілюстрації допоміжного характеру;
- додатковий перелік джерел, на які не було посилань у роботі, але які можуть викликати інтерес.

Загальні правила

Наукова робота може бути рукописною, надрукованою машинописним способом або за допомогою комп'ютера на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 (210×297 мм). За необхідності допускається використання аркушів формату А3 (297×420 мм). За машинописного способу виконання роботу друкують через два інтервали; за комп'ютерного — через два міжрядкових інтервали до тридцяти рядків на сторінці за умови рівномірного її заповнення. Мінімальна висота шрифту 1,8 мм.

Бажано використовувати шрифти текстового редактора Word розміру 14.

Під час виконання роботи необхідно дотримуватись рівномірної щільності, контрастності й чіткості зображення впродовж усієї роботи. Всі лінії, літери, цифри та знаки повинні бути однаково чорними впродовж усієї роботи. Окремі слова, формули, знаки, які вписують чорнилом, тушшю, пастою у надрукований текст мають бути чорного кольору, при цьому щільність вписаного тексту має максимально наближуватись до щільності основного тексту. Помилки, описки та графічні неточності можна виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою та нанесенням на тому ж місці або

	<p>між рядками виправленого тексту машинописним способом або від руки. Виправлене повинно бути чорного кольору. Текст роботи друкують, дотримуючись таких розмірів берегів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • верхній, лівий і нижній — не менше 20 мм, • правий — не менше 10 мм. <p>Розмір шрифту — не менше 12 (стандарт — 14). Абзацний відступ повинен бути однаковим упродовж усього тексту роботи і дорівнювати п'яти знакам. Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) і подальшим чи попереднім текстом має бути:</p> <ul style="list-style-type: none"> • за машинописного способу — не менше, ніж три інтервали; • за комп'ютерним набором — не менше, ніж два рядки. <p>[детальніше дивимось за посиланням: http://www.itm.dp.ua/docs/Referat.doc]</p>
Семінарські заняття	<p>Тема 1. Генеза світової політичної думки. (4 год.)</p> <p>Тема 2. Влада. Політична влада. (2 год.)</p> <p>Тема 3. Політичні партії, громадсько-політичні рухи. (2 год.)</p> <p>Тема 4. Вибори та виборчі системи. (2 год.)</p> <p>Тема 5. Політична еліта (2 год.)</p> <p>Тема 6. Політична свідомість і політична культура. (2 год.)</p> <p>Тема 7. Політика та релігія (2 год.)</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Належне виконання:</p> <p>1) змісту питань планів семінарських занять вересень – початок грудня 2020 р.). Для цього необхідно готувати конспекти семінарських занять. Вігається якісна підготовка візуалізованих презентацій для відповідей на семінарські питання. Візуалізована презентація на семінарське питання не повинна перевищувати 20 слайдів. Однак слід пам'ятати, що візуалізована презентація тільки доповнює підготовлену основну відповідь студента (-ки).</p> <p>2) складання тестів, написання контрольної роботи та виконання індивідуальної роботи протягом вересня – кінець листопада 2020 р.</p> <p>Студент (-ка) допускається до підсумкового контролю заліку на початку грудня 2020 р. за умови відпрацювання усіх «заборгованостей» та набору 50 і більше балів.</p>
7. Політика курсу	
<p>Політика курсу «Політологія» передбачає Perezдачу усіх невиконаних завдань в силу серйозних запізньєнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. За умови відсутності студента (-ки) на лекції чи семінарського заняття, отримання негативної оцінки на семінарських заняттях або ж невчасного виконання індивідуальної роботи визначений день для відпрацювання пропущених аудиторних занять, негативних оцінок та</p>	

подачі індивідуальних робіт – четвер, 14.00 год. – 15.00 год. У випадку запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недобросовісності (списування), недобропорядної поведінки в аудиторії викладач пропонує студентові (-ці) повторно виконати необхідний вид роботи.

8. Рекомендована література

Основна:

1. Конституція (Основний Закон) України. — К., 1996.
2. Закон України про вибори народних депутатів України від 17.11.2011 № 4061-VI. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4061-17>. — Назва з екрана.
3. Дробінка І. Г. Політологія : навч. посіб. / І. Г. Дробінка, Т. М. Кришталь, Ю. В. Підгорецький. — К. : Центр учбової літератури, 2007. — 292 с.
6. Погорілий Д. Є. Політологія: 100 питань — 100 відповідей : навч. посібник для студентів вищ. навч. закладів / Погорілий Д. Є. — К. : ІНКОС, 2008. — 232 с.
7. Політологія: історія та методологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. Ф.М.Кирилюка. - К.: Здоров'я, 2000. - С.290-309.
8. Політологія : підручник / за ред. О. В. Бабкіної, В. П. Горбатенка ; видання 3-є, перероблене, доповнене. — К. : Академія, 2010. — 568 с.
9. Політологія : навч. посібник / за ред. М. П. Гетьманчук. — К. : Знання, 2011. — 415 с.
10. Політологічний енциклопедичний словник / Упор. В. П. Горбатенко ; за ред. Ю. С. Шемшученка, В. Д. Бабкіна, В. П. Горбатенка. — 2-ге вид., доп. і перероб. — К. : Генеза, 2004. — 736 с.
11. Політична енциклопедія / ред. кол. Ю. Левенець і Ю. Шаповал. — К. : Парламентське вид-во, 2011. — 808 с.
12. Політологія для вчителя : навч. посібн. для студентів пед. ВНЗ / за заг. ред. К. О. Ващенко, В. О. Корнієнка. — К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. — 406 с.
13. Прикладна політологія : навч. посіб. / За ред. В. П. Горбатенка. — К. : ВЦ «Академія», 2008. — 472 с.
14. Рудич Ф. М. Політологія : підручник / Рудич Ф. М. — К. : Либідь, 2009. — 480 с.
15. Рутар С. Політологія : навч. посіб. для студентів денної та заочної форм навчання / Рутар С., Прокіп А., Кендус О. — Львів : ЛКА, 2010. — 152 с.
16. Шляхтун П. П. Політологія: теорія та історія політичної науки / П. П. Шляхтун. — К. : Центр уч. літ-ри, 2010. — 500 с.

Додаткова:

1. Августин Блаженний. О граде Божиим / Августин Блаженний. - Мн. : Харвест, М. : АСТ, 2000. - 1296 с.
2. Аристотель. Политика / Аристотель // Сочинения : В 4 т. Т. 4. — М. : Мысль, 1983. — С. 376-644.
3. Багатопартійна Українська держава на початку ХХ ст. Програмні документи перших українських політичних партій. — К., 1992.
4. Бандера С. Перспективи української революції. — Мюнхен, 1978.
5. Білоус А. О. Політико-правові системи: світ і Україна: навч. посіб. / А. О. Білоус. - К.: АМУПП, 2000. - 200 с.
6. Вивід прав України. Збірник документів і матеріалів. — Львів, 1991.
7. Гелей С.Д. Консервативна течія в політичній думці України ХІХ ст. - Львів. — 1996.
8. Гелей С.Д. Українська консервативна політологічна думка першої половини ХХ ст.- Львів. — 1998.
9. Гоббс Т. Левіафан, або Матерія, форма і влада держави церковного і цивільного / Т. Гоббс // Избранные произведения. В 2 т. — М. : Мысль, 1964. — Т. 2. — 731 с.

10. Горлач М. І. Політологія : наука про політику / М. І. Горлач, ВГ. Кремень. — К. : Центр учбової літератури, 2009. — 840 с.
11. Донцов Д. Націоналізм. Дрогобич, 1992.
12. Драгоманов М.П. Пропащий час. Українці під московським царством (1654-1876). // Драгоманов М.П. Вибране. — К., 1991.
13. Драгоманов М.П. Чудацькі думки про українську національну справу // Драгоманов М.П. Вибране. — К., 1991.
14. Дюверже М. Политические партии: [пер. с фр.] / М. Дюверже. - М.: Академ. проект, 2000. - 558 с.
15. Кармазіна М.С. Ідея державності в українській політичній думці (кінець ХІХ-початок ХХ століття). — К., 1998.
16. Касьянов Г. Незгодні: українська інтелігенція в русі Опору 1960-1980 років. — К., 1995.
17. Кочубей Л. О. Виборчі технології: політичний аналіз (на прикладі виборів до парламенту сучасної України): моногр. / Л. О. Кочубей. - К.: Юрид. думка, 2006. - 280 с.
18. Кошелюк М. Е. Технологии политических выборов / М. Е. Кошелюк. - 2-е изд., перераб. и доп. - СПб.: Питер, 2004. - 239 с.
19. Кравченко Ю., Чечель В. Легітимність політичної влади й можливість її досягнення // Політологічні читання. - 1993. - №2.
20. Кухта Б.Л. З історії української політичної думки. — К., 1994.
21. Левенець Ю. Теоретико-методологічні засади української суспільно-політичної думки: проблеми становлення та розвитку (друга половина ХІХ — початок ХХ століття). — К., 2001.
22. Левицький К. Історія політичної думки галицьких українців: 1848-1918: В 2 ч. -Львів, 1926-1927.
23. Липинський В. Листи до братів-хліборобів: Про ідею і організацію українського монархізму // Філософська і соціологічна думка. -1991.-№10.
24. Макаренко Л. П. Психологічні засади політичного лідерства / Л. П. Макаренко // Політол. вісн.: зб. наук. пр. - К.: ІНТАС, 2009. - Вип. 42. - С. 125-136.
25. Макиавеллі Н. Рассуждения о первой декаде Тита Ливия /Н.Макиавеллі // Избранные сочинения. — М. : Художественная литература, 1982. — С. 359-452.
26. Мартинюк Р.С. Реалізація принципу поділу влади в сучасній Україні: політико- правовий аналіз. - Острог: Видавництво Національного ун-ту "Острозька академія", 2007. - 352с.
27. Морарь М. В. Сучасна українська політична думка про лідерство (політологічний аспект) / М. В. Морарь // Удосконалення навч.-вихов. процесу в вищ. навч. закл. / відп. за вип. О. В. Бойко. - Мелітополь, 2009. - Вип. 13. - С. 215-218.

Інформаційні ресурси:

1. Журнал "Foreign Policy in Focus" - <http://www.fpif.org/>
2. Журнал "Foreign Policy" - <http://www.foreignpolicy.com>
3. «Діалог.UA» - інформаційний ресурс, що орієнтований на суспільний діалог з проблем стратегії розвитку України, стимулюванні дискусій, які б допомогли віднайти шляхи до встановлення соціально-політичного консенсусу щодо образу майбутнього країни, її місця та місії у світі. <http://dialogs.org.ua/ua/>

Викладач Міщук М.Б.